

تلنگر

سیمه افشین فر

صندوق‌ها را برای معلولان هم آماده کنید

با حرارت از روزی می‌گفت که شال و کلاه کرده بود و به یکی از حوزه‌های اخذ رأی رفته بود تا رأی دهد. حوزه اخذ رأی نزدیک خانه را پیدا کرده بود و شناسنامه‌اش را برداشته بود تا به‌عنوان یک انسان عاقل و بالغ، مثل همه شهروندان رأی‌اش را بدهد و در تعیین سرنوشت سیاسی‌اش نقش ایفا کند اما خوشی‌هایش به دقیقه‌ای ختم شد؛ آنجا که با ویلچرش مردد به پله‌های محل اخذ رأی نگاه می‌کرد... اما او باید این مرحله را هم مثل تمام مراحل زندگی‌اش پشت سر می‌گذاشت از چند نفری کمک خواست و توانست رأی‌اش را به صندوق بیندازد حالا باز هم تردید در چشمانش موج می‌زند، دستان نحیفش چرخ‌های ویلچرش را به حرکت درمی‌آورد، در خیابان‌های ناهموار شهر با هم همراه می‌شویم، با صدایی آرام می‌پرسد به نظر تو «رأی بدم»؟ باز هم مواجه شده‌ام با سوآلی که از «تردید» می‌آید تردید کسانی که جزو گروه اقلیت جامعه محسوب می‌شوند، اقلیتی که در کنار ما درس می‌خوانند، کار و زندگی می‌کنند. در اینکه افراد دارای معلولیت جزو اقلیت جامعه هستند هیچ شکی نیست اما از آنجا که این اقلیت همواره و همه جا از برابرسازی فرصت‌ها سخن گفته‌اند شایسته است که در راستای رسیدن به همین هدف و الا از حق مشارکت سیاسی شان که همانند سایر حقوق انسانی برای تمام افراد جامعه در نظر گرفته شده است به نحو احسن استفاده کنند.

یعنی همان طور که افراد دارای معلولیت خواهان حق دستیابی به کسب مدارج عالیه و شغل و... هستند باید از حق تعیین سرنوشت خود نیز شانه خالی نکنند، تردیدها را دور بزنند و چشم بر سختی‌ها ببندند و روز جمعه همانند سایر آحاد جامعه در تعیین سرنوشت خود مشارکت داشته باشند تا با تعیین و استقرار دولت جدید بتوانند خواسته‌ها و مطالبات بحق خود را بپذیرند کنند اما این مهم یعنی مشارکت سیاسی افراد دارای معلولیت و شرکت آنها در انتخابات محقق نمی‌شود مگر وقتی که همانند سایر بخش‌های اجتماعی زمینه حضور این افراد در پای صندوق‌های رأی فراهم شود. مناسب‌سازی حوزه‌های مناسب‌سازی حوزه رأی‌گیری به معنی مناسب‌سازی کامل محیطی است، یعنی فرد معلول از بدو ورود باید بتواند همانند سایر شهروندان و براجحتی پای صندوق رأی حاضر شود. دیدن صحنه‌هایی که چند نفر دور ویلچر یک نفر را برای ورود به حوزه اخذ رأی گرفته‌اند و او را از پله‌ها بالای می‌برند هم در شأن افراد دارای معلولیت نیست و هم چهره زیبایی از حضور افراد معلول ترسیم نمی‌کند مضافاً اینکه عمل این روند ممکن است فرد معلول را برای پیگیری این حق طبیعی خود دچار تردید و پشیمانی کند. از این گذشته محل قرارگیری صندوق باید با ویلچر افراد معلول ویلچرنشین تناسب داشته باشد فرد معلول باید قادر باشد خودش رأی خود را به صندوق بیندازد.

حضور منشی‌های امین یا تهیه فهرست کاندیداها به خط بریل یا تهیه روزنامه به خط بریل برای آگاهی نایبانیان از اخبار و مسائل سیاسی روز کشور برای افراد معلول نابینا که به تنهایی در حوزه‌های رأی‌گیری حاضر می‌شوند یکی دیگر از حقوق معلولان است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد. امروزه در بسیاری از کشورها به مسئولان برگزاری انتخابات آموزش‌های ویژه رفتار با معلولان داده می‌شود که مبادا حقوقشان نادیده گرفته شود یا خدای ناکرده شأن اجتماعی شان مخدوش شود؛ چرا که امروزه رشد و ترقی زندگی اجتماعی افراد دارای معلولیت یکی از ارکان توسعه به شمار می‌رود.

باید بدانیم که با فراهم آوردن هر کدام از امکانات مذکور زمینه مشارکت سیاسی و اجتماعی افراد معلول را فراهم می‌کنیم که نتیجه طبیعی این مشارکت دادن این است که افراد دارای معلولیت احساس می‌کنند که در تصمیم‌گیری سرنوشت جامعه همراه با سایر افراد به طور برابر شریکند و چه دستاوردی بزرگتر از اینکه همه اجزای جامعه در فرآیند تکاملی جامعه مشارکت داشته باشند و با کمک هم بتوانند کشتی نجات را به ساحل امن و آرامش برسانند.

می‌گوید: «نوروز امسال فراخوانی را در سایت منتشر کردیم تا شهروندان بتوانند از طریق ایمیل به صورت داوطلبانه مکان‌های مناسب‌سازی شده شهرشان را به ما اطلاع دهند البته افراد باید این دسترس‌پذیری را مطابق اصولی که به آنها معرفی می‌کنیم بررسی کرده و به ما گزارش دهند. نتیجه این فراخوان نقاط مناسب‌سازی شده شهرهایی همچون تبریز، شیراز و کرمانشاه است که این مکان‌ها را در سایت مشخص کردیم. همچنین تلاش کرده ایم با برقراری ارتباط با NGOها و افرادی که در ستادهای مناسب‌سازی فعالیت می‌کنند نقاط مناسب‌سازی شده را در سراسر کشور یافته و روی وب سایت مشخص کنیم.

این وب سایت مردمی است و صاحبان رستوران‌ها، کافی‌شاپ‌ها، هتل‌ها، مسافرخانه‌ها فروشگاه‌ها یا... که اصول مناسب‌سازی را در ساخت بناهای خود رعایت کردند می‌توانند آدرس رستوران یا هتل خود را به ما اعلام کرده و ما در سایت برای استفاده افراد دارای معلولیت معرفی کنیم. این کار هم می‌تواند به جذب مشتری بیشتر

«ما معلولان برای رفتن به پارک، رستوران، بانک، پاساژهای خرید، هتل‌ها و میهمان‌پذیرها نیاز به شرایط مناسب از لحاظ تردد داریم ولی نمی‌دانیم کدام مرکز خرید مناسب‌سازی شده است، در کدام هتل اقامت کنیم یا کدام بانک برای ما دسترس‌پذیر است

کیش، تبریز، مشهد، کرمان، کرمانشاه و همچنین گرگان پیام‌هایی برای ما ارسال کردند. تلاش ما بر آن است که این سایت و اپلیکیشن فقط برای تهران نباشد بلکه همه شهرهای ایران را پوشش دهد.

این فعال حوزه معلولان در خصوص مناسب‌سازی سایت و اپلیکیشن برای نایبانیان بیان می‌کند:«

وب سایت برای افراد دارای مشکل بینایی قابل دسترس است اما اپلیکیشن هنوز برای نابینایان قابل استفاده نیست و این جزو اولویت‌های ماست که در آینده نزدیک این نقطه ضعف را هم در اپلیکیشن «بام» رفع کنیم. جذب مردم برای همکاری یکی از اهداف ماست و در خصوص سنجی کرده ایم کار را در صورت علمی و تخصصی ادامه دهیم و همچنین تمامی ضوابط و دستورالعمل‌های مناسب‌سازی اصولی را در سایت قرار دادیم تا افرادی که می‌خواهند اطلاعاتی را در زمینه مناسب‌سازی و دسترس‌پذیری داشته باشند با مراجعه به وب سایت بام این اطلاعات را دریافت کنند. ما در این طرح از ایده‌های نو و کارآمد استقبال می‌کنیم و هر شخصی که دستاورد، مقاله یا... در این زمینه دارد می‌تواند روی همکاری گروه ما در انجمن باور حساب کند.»

رضوی‌زاده با اشاره به فراخوان نوروزی برای جذب همکاری مردم کیش، تبریز، مشهد، کرمان، کرمانشاه و همچنین گرگان پیام‌هایی برای ما ارسال کردند. تلاش ما بر آن است که این سایت و اپلیکیشن فقط برای تهران نباشد بلکه همه شهرهای ایران را پوشش دهد. این فعال حوزه معلولان در خصوص مناسب‌سازی سایت و اپلیکیشن برای نایبانیان بیان می‌کند:«وب سایت برای افراد دارای مشکل بینایی قابل دسترس است اما اپلیکیشن هنوز برای نابینایان قابل استفاده نیست و این جزو اولویت‌های ماست که در آینده نزدیک این نقطه ضعف را هم در اپلیکیشن «بام» رفع کنیم. جذب مردم برای همکاری یکی از اهداف ماست و در خصوص سنجی کرده ایم کار را در صورت علمی و تخصصی ادامه دهیم و همچنین تمامی ضوابط و دستورالعمل‌های مناسب‌سازی اصولی را در سایت قرار دادیم تا افرادی که می‌خواهند اطلاعاتی را در زمینه مناسب‌سازی و دسترس‌پذیری داشته باشند با مراجعه به وب سایت بام این اطلاعات را دریافت کنند. ما در این طرح از ایده‌های نو و کارآمد استقبال می‌کنیم و هر شخصی که دستاورد، مقاله یا... در این زمینه دارد می‌تواند روی همکاری گروه ما در انجمن باور حساب کند.»

رضوی‌زاده با اشاره به فراخوان نوروزی برای جذب همکاری مردم

تحقیقات علمی دقیق‌تری برای جمع‌آوری اطلاعات از مکان‌های مناسب‌سازی شده انجام دهیم.

به این صورت که اگر امکانی را به‌عنوان مکان دسترس‌پذیر به معلولان معرفی کردیم حتماً یکسری ضوابط را در آن مورد توجه قرار داده باشیم تا حداقل استاندارد‌ها مناسب‌سازی شده در آن رعایت شده باشد.»

رضوی‌زاده ادامه می‌دهد: «برای بازدید از نقاط مختلف و مشاهده عینی از مناسب‌سازی اماکن مختلف تیم‌های بازرسی را تشکیل دادیم. همچنین چک‌لیست‌هایی را بر اساس ضوابط برگرفته شده از شورای عالی معماری و شهرسازی تهیه کردیم تا تیم‌های بازرسی براساس این ضوابط به مکان‌ها مورد نظر امتیاز دهند که این امتیازها به سه دسته طلایی، نقره‌ای و برنزی تقسیم می‌شوند.

بعد از جمع‌آوری این اطلاعات و دسته‌بندی آن وب‌سایتی را با نام www.monasebsazi.com راه‌اندازی کردیم و بعد از آن هم اپلیکیشنی با نام «بام» راه‌اندازی کردیم. سعی کردیم در وب سایت اماکن

عکس: ایران‌سپید

گفت و گو با مانی رضوی‌زاده، طراح سایت بانک اطلاعات مناسب‌سازی

نقشه راه برای یک سیاحت ایمن

مدتله جعفری

داشته باشد ایجاد شود آن را با چند نفر از دوستانم در انجمن «باور» مطرح کردم خانم مهندس تنهایی و آقای سلیمانی برای عملیاتی شدن این طرح بیاری‌ام کردند. بتدریج افراد دیگری همچون آقای سهیل معینی مدیر انجمن باور برای تکمیل شدن این ایده به گروه ما پیوستند تا بتوانیم آن را اجرایی کنیم.

ما معلولان برای رفتن به پارک، رستوران، بانک، پاساژهای خرید، هتل‌ها و میهمان‌پذیرها نیاز به شرایط مناسب از لحاظ تردد داریم ولی نمی‌دانیم کدام مرکز خرید مناسب‌سازی شده است، در کدام هتل اقامت کنیم یا کدام بانک برای ما دسترس‌پذیر است؛ اینها نیازهای روزمره هر شهروند است که ما برای داشتن آن با مشکل روبه‌رو هستیم اما با داشتن اطلاعات مناسب و به‌روزمی‌توانیم همچون دیگر شهروندان دغدغه حضور در شهر را نداشته باشیم.

این‌نیازها باعث شد با جمعی از دوستان در مورد ایجاد فهرستی با دسته‌بندی مشخص تبادل نظر کنیم و با فکر و تحقیق و همچنین بررسی مکان‌های مناسب‌سازی شده برای من معلول وجود نداشت.

این نیاز باعث شد چرقه‌ای در ذهنم برای طراحی وب‌سایتی که اطلاعات مکان‌های دسترس‌پذیر در آن قرار

مکالمه اول؛ الوسلام، خوبی، چه خبر، خیلی وقته ندیدمت چکاره‌ای امروز بریم بیرون به چرخ‌بزنیم و با بچه‌ها دور هم باشیم. به رستوران خوب پیدا کن که ناهار با هم باشیم، آدرس رو برام پیامک کن باشه می‌بینمت خداحافظ. مکالمه دوم؛ وای چقدر چاله چوله داره این خیابان‌ای کاش به راه مناسب‌ترو انتخاب می‌کردم. الوسلام آره دارم میام نزدیک رستورانم راستش به یه بن بست خوردم نه از این میله‌ها که تو پیاده‌رو نصب می‌کنن که موتور سوار در نشه حالا منم نمی‌تونم عبور کنم. باید دور بزنم به کم راهم دور میشه ولی خودم روی می‌روسم. مکالمه سوم؛ الو دوباره سلام نه رسیدم جلوی در رستوران اما نمی‌تونم پیام تو، پله‌هاش زیاده محل عبور مناسب هم نداره بچه‌ها دیدگه خیلی دیر شده من دیر رسیدم میرم خونه بعداً سرفرصت به جای بهتر فرار می‌ذاریم. نه نیازی نیست نمی‌خواد بباید کمک من برمی‌گرم.

شهر مناسب من نیست

شاید برایتان این سؤال پیش آمده که چرا این فرد نتوانست به داخل رستوران برای دورهمی دوستانه برسد؛ بسیاری از خیابان‌ها، پارک‌ها، رستوران‌ها و... هستند که برای عبور افراد دارای معلولیت مناسب‌سازی نشده‌اند، اگر در کنار پله‌های رستوران رمپ مناسب هم نصب می‌کردند این فرد معلول ضایعه نخاعی می‌توانست با ویلچر به داخل رستوران رفته و از دورهمی با دوستانش لذت ببرد.

براستی چند تا از رستوران‌ها، پارک‌ها و خیابان‌های شهرمان برای عبور معلولان مناسب است؟ آیا این امکان وجود دارد تا معلولان بتوانند به اطلاعات مکان‌های دسترس‌پذیر

دست یابند؟

برای پاسخ به این سؤال‌ها یا مانی رضوی‌زاده طراح طرح بانک اطلاعات مناسب‌سازی «بام» به گفت‌وگو پرداختیم. وی در ابتدا از چرایی طراحی این وب‌سایت می‌گوید: «من معلول ضایعه نخاعی هستم و برای تردد از ویلچر استفاده می‌کنم. معلولیتم باعث به وجود آمدن این نیاز شد چرا که برای رفتن به یک رستوران با مشکل روبه‌رو بودم و برای گردش و تفریح مشکل داشتم زیرا هیچ اطلاعی از مکان‌های مناسب‌سازی شده برای من معلول وجود نداشت.

این نیاز باعث شد چرقه‌ای در ذهنم برای طراحی وب‌سایتی که اطلاعات مکان‌های دسترس‌پذیر در آن قرار

تفاهمنامه

اجرای تفاهمنامه پیام‌نور و بهزیستی از پاییز

علی‌همت‌ی، دبیر ستاد امور دانشجویان بهزیستی در گفت‌وگو با ایران‌سپید در خصوص بار مالی تفاهمنامه دانشگاه پیام‌نور و بهزیستی مبنی بر رایگان شدن هزینه تحصیل مددجویان معلول در دانشگاه پیام‌نور گفت: «تفاهمنامه میان دانشگاه پیام‌نور و سازمان بهزیستی در اواخر سال ۹۵ منعقد شد که دانشجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی بتوانند بدون مراجعه به امور مالی و پرداخت مستقیم در دانشگاه مذکور ثبت‌نام کنند و ادامه تحصیل دهند. با وجود این تفاهمنامه سازمان بهزیستی به صورت مستقیم هزینه‌های مددجویان یا معلولان تحت پوشش خود را به دانشگاه پرداخت می‌کند.

وی افزود؛ با توجه به اینکه این تفاهمنامه بار مالی بسیاری را بر دوش سازمان می‌گذارد هنوز نتوانسته‌ایم منابع مالی آن را تأمین کنیم به همین جهت اجرای آن به تعویق افتاد. وی خاطر‌نشان کرد: این تفاهمنامه از مهر ماه ۹۶ در سراسر کشور اجرایی خواهد شد. دانشجویانی که هم‌اکنون در دانشگاه‌های پیام‌نور تحصیل می‌کنند باید تا مهر ماه صبر کرده و هزینه ترم‌های پیش‌رو را خود پرداخت کنند.

سازمان بهزیستی مانند سنوات گذشته ۵۰ تا ۶۰ درصد هزینه تحصیل را به دانشجویان تحت پوششی که در دانشگاه پیام‌نور تحصیل می‌کنند، خود پرداخت می‌کند.»

فراخوان

برگزاری جشنواره کتاب‌های صوتی ویژه کودکان و نوجوانان

چهارمین دوره جشنواره کتاب‌های صوتی ویژه کودکان و نوجوانان نایبنا برگزار می‌شود. این جشنواره با رویکرد جلب مشارکت‌های مردمی در امر ضبط و تولید کتاب‌های صوتی برای نایبانیان در حوزه کودک و نوجوان، به همت کتابخانه فرهنگسرای فردوس برگزار می‌شود. حسن آذری، مسئول کتابخانه فرهنگسرای فردوس ضمن گفت‌وگو با ایران‌سپید، هدف از برگزاری این جشنواره را، ایجاد حس مشارکت مردمی در امر تولید کتاب برای کودکان و نوجوانان نایبنا عنوان می‌کند: «با هدف توسعه تولید کتاب صوتی برای کودکان و نوجوانان نایبنا، با جلب مشارکت مردمی، طی سه دوره اقدام به برگزاری جشنواره کردیم. در واقع ما از مردم خواستیم با ضبط کتاب برای کودکان و نوجوانان نایبنا، در تولید این نوع کتاب‌ها ما را یاری کنند.» آذری در ادامه توضیحات خود، نحوه برگزاری جشنواره را به سه مرحله تقسیم می‌کند: «ارزیابی و انتخاب کتاب‌ها برای حضور در جشنواره طی سه مرحله انجام می‌شود؛ مرحله اول بررسی تطبیقی است که کتاب‌ها ضابط شده توسط جمعی از کتابداران کتابخانه‌های سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران، با نسخه بینایی آنها مطابقت داده می‌شود و مواردی که خارج از نسخه اصلی کتاب است، حذف شده، نمونه‌هایی که عیناً کتاب را ضبط کرده‌اند، به مرحله دوم که بررسی می‌توانند با شماره تلفن ۴۳۰۸۱۰۴۴، کتابخانه فرهنگسرای فردوس تماس گرفته و با خودم برای ارائه پیشنهاد تماس بگیرند.»

پیگیری

اولویت‌بندی برای معافیت از حق انشعابات

چندی پیش تعدادی از مخاطبان طی تماسی با روزنامه از اجرایی نشدن معافیت حق انشعابات آب، برق، گاز، وفاضلاب گلایه کردند و خواستار پیگیری این موضوع از سوی نهادهای مربوطه شدند. علی‌ربوبی، دبیر ستاد مسکن مددجویان سازمان بهزیستی کل کشور در پاسخ به اینکه چرا برخی سازمان‌ها با توجه به معافیت مددجویان و ویژه افراد دارای معلولیت این خدمت را رایگان در اختیارشان قرار نمی‌دهند؟ می‌گوید: همه معلولان و مددجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی می‌توانند به دریافت نامه از بهزیستی محل سکونتشان از این معافیت بهره‌مند شوند. وی با اشاره به اعتبارات محدود این معافیت‌ها در اداراتی همچون اورب‌وق و گاز می‌افزاید: این اعتبارات ر اوزارت نیرووزارت نفت تعیین می‌کنند که مبلغی را هر ساله در قانون بوجه در اختیار ادارات ذکر شده قرار می‌دهند تا این معافیت‌ها شامل حال مددجویان و معلولان شود؛ در هراستانی سقفی را برای مددجویان آن تعیین می‌کند و اولویت استفاده آن با خانواده‌های کم‌درآمد است. وی با بیان مثالی می‌گوید: اگر در یک استان تعداد متقاضیان استفاده از این تسهیلات بیشتر از سقف بود؛ جای آن باشد این تسهیلات